

Spis treści

WPROWADZENIE

Literatura jako trop rzeczywistości.....	5
--	---

CZĘŚĆ PIERWSZA

„Wyrażanie niewyraźnego” w literaturze nowoczesnej (wybrane zagadnienia)	17
1. Niewyraźność i nowoczesność.....	17
2. Od kłamstwa języka do prawdy sztuki	24
3. Od „odpowiedniego” wyrazu do „krystalizacji” słownej.....	33
4. Od estetyki niewyraźności do koncepcji dzieła jako epifanii	41
5. Zarys wniosków: epifanie romantyczne, modernistyczne i negatywne.....	47
Osoba w nowoczesnej literaturze: ślady obecności.....	50
1. Spojrzenie wstecz i parę wątpliwości.....	50
2. „Muszę być w środku tego, o czym opowiadam”: w stronę literatury osobistej (trzy uwagi o pozycji autora w nowoczesnej literaturze).....	58
3. „Każdy z nas jest przybyszem”. Wzory tożsamości w literaturze polskiej XX wieku	69
4. Dopowiedzenia	84

Poetyka epifanii a początki nowoczesności	88
1. Uwaga wstępna.....	88
2. Lekcja Cypriana Norwida: „prostotliwe parabole”.....	90
3. Młoda Polska: od retoryki ekstazy do „tajemnic życia codziennego”.....	96
4. „Niewidzialna aureola zwykłych rzeczy”. Motywy hofmannsthalowskie w pisarstwie Karola Irzykowskiego	100

CZĘŚĆ DRUGA

„Słowami... w świat wyglądam”. Bolesława Leśmiana poezja nowoczesna	117
1. Młodopolska genealogia i narodziny poety	117
2. Z estetyki polskiego modernizmu: Bolesław Leśmian o prawdzie dzieła sztuki	123
3. <i>Zwiewność</i> : poetyka wiersza modernistycznego	128
4. Dopowiedzenie	138
Wiersz jest „jak raca”. Juliana Przybosia poetyka oświecenia a estetyka nowoczesna	140
1. Jak raca	140
2. Późna poetyka Przybosia: <i>Imię czyli odpowiednie rzeczy słowo</i>	147
3. Poetyka oświecenia a koncepcja dzieła jako fajerwerku	151
„Wyrwać z rzeczy chwilę zobaczenia”: Czesława Miłosza tropienie realności.....	153
1. „Nostalgia za nieosiągalnym”: o późnych poematach.....	153
2. Miłosz wśród prądów epoki: cztery poetyki	171
Tadeusza Różewicza „tajemnica okaleczonej poezji”	186
1. Bez tajemnic.....	186
2. Nieprzenikalna prostota rzeczywistości... ..	187
3. Trzy tajemnice poetyki Różewicza	196
4. Dopowiedzenie.....	204
„Zamknięty odprysk świata”. O pisarstwie Gustawa Herlinga-Grudzińskiego.....	208
1. Scintilla narrationis.....	208
2. Ewokacje i reminiscencje.....	212
3. Pisarz „obszarów wyłączonych”.....	216

„Szare eminencje zachwytu”. Miejsce epifanii w poetyce Mirona Białoszewskiego	221
1. Białoszewski przed Białoszewskim i poza.....	221
2. Dwie strategie pisarskie	225
3. Epifanie tradycyjne i nowoczesne	227
4. Uwagi końcowe	233
„Niepewna jasność” tekstu i „wierność” interpretacji. Wokół wiersza Zbigniewa Herberta <i>Pan Cogito opowiada o kuszeniu Spinozy</i>	235
1. Fakt poetycki i metodyka lektury	235
2. Status dyskursywny wiersza	237
3. Pole odniesień semantycznych	242
4. O czym jest wiersz: problem tematu	249
5. Co mówi wiersz: między tematem, intencją autorską a nieświadomością tekstu.....	251
6. Poezja jako hermeneutyka epifanicznego doświadczenia.....	255
Nota bibliograficzna	259
Indeks nazwisk	261
Summary.....	269